

Linköpings kommun

bildningsnamnden@utb.linkoping.se

2023-05-31

Dnr: SI 2023:363

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av
gymnasiesärskolan vid Berzeliuskolan 3
i Linköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Berzeliuskolan 3 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbete inom fyra områden samt huvudmannens arbete inom ett område. För varje område bedöms om skolan, alternativt huvudmannen, uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola, alternativt huvudmannen, bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen inom vilka områden ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola, alternativt huvudmannen, bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Berzeliuskolan 3 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§, 2 kap. 9 - 10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§, 18 kap. 2-3, 8, 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen (2010:800).

Läroplan för gymnasiesärskolan (GySär13), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn följer upp och analyserar utbildningens genomförande, förutsättningar och elevernas kunskapsutveckling. Utifrån uppföljningen bedömer rektorn undervisningens kvalitet och beslutar om resursfördelning och förbättringsåtgärder för att möta de behov som finns vid enheten. Rektorn leder och organiserar också det pedagogiska arbetet i syfte att skapa en tillgänglig lärmiljö och möjliggör flexibla lösningar för elevernas utbildning. Genom den organisation som finns samt genom olika utvecklingsinsatser ges undervisande lärare och övrig personal det stöd som behövs samt möjlighet till kompetensutveckling.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer på ett ändamålsenligt sätt upp och analyserar utbildningens genomförande och förutsättningar. Rektorn och den biträdande rektorn är förvisso nya sedan föregående termin men beskriver vid intervjun att det sedan tidigare finns en struktur och systematik för uppföljning av verksamheten som de tagit vid. Utifrån ett årshjul för huvudmannens kvalitetsarbete följs verksamheten upp och analyseras inför sammanställandet av verksamhetens kvalitetsrapport. Rektorn och den biträdande rektorn skapar sig också en bild av verksamheten genom daglig närvaro och deltagande vid olika mötesforum. Till exempel deltar rektorn och den biträdande rektorn vid arbetslagsmöten och klasskonferenser. Vidare håller rektorn i elevrådet och skolan har studiedagar då personalen involveras i analysen av verksamheten. Rektorn och den biträdande rektorn hade också "lära-känna-samtal" med personalen under sin första termin. Utifrån en riktad insats för att öka elevernas delaktighet har rektorn också haft uppföljning med personalen i varje klass.

Rektorn följer upp elevers kunskapsresultat. Elevernas resultat dokumenteras i ett digitalt system och rektorn följer upp betyg vid de nationella programmen och huruvida elever nått grundläggande eller fördjupade kunskaper vid individuella program. Rektorn beskriver också vid intervjun att hen följer upp elevernas kunskapsresultat vid klasskonferenser samt genom möten och avstämningar med elevhälsan och förstelärare. Vidare framgår av intervju med rektorn och representanter för huvudmannen att lärarnas dokumentation av elevernas kunskapsutveckling varierar i kvalitet. Insatser för att skapa ett likvärdigt sätt för dokumentation är därför planerade och påbörjade. Det pågår till exempel ett arbete med att utveckla och ta fram gemensamma mallar och rutiner för dokumentation av elevers resultat och ett nytt datasystem som ska underlätta för detta har implementerats.

Det finns ett strukturerat arbete för att bedöma verksamhetens kvalitet. Rektorn utgår från de dokumenterade kunskapsresultaten i sin analys men berättar vid intervjun att hen även använt material som den tidigare rektorn sammanställt. Resultatet sammanställs i en kvalitetsrapport där rektorn till exempel konstaterar att det är få elever som når de högre betygen. I kvalitetsrapporten beskrivs dock svårigheter med att analysera resultaten då det är få elever samt att elevernas förutsättningar skiljer sig åt mellan de olika elevgrupperna. Av intervju med huvudmannen framgår förvisso att huvudmannen och rektorn vid resultatdialoger för diskussioner om skillnader mellan resultat över tid och mellan grupper men samtidigt framhåller både rektorn och representanter för huvudmannen att underlaget för analysen behöver utvecklas.

Skolinspektionen vill i sammanhanget peka på vikten av att det i analysen även ingår tydliga kopplingar mellan resultaten och undervisningens genomförande.

Elevers upplevelse av trygghet följs upp på olika sätt. Det framgår av intervjuer att det genomförs en trygghetsenkät och trygghetsvandringar med elever regelbundet. Rektorn berättar också att trygghet är en stående punkt på elevkonferenser och arbetslagsmöten. Tillbud och kränkingsanmälningar följs också upp och analyseras.

Utifrån resultatet av rektorns analys vidtas utvecklingsåtgärder. Rektorn har till exempel konstaterat behov av att arbeta med lågaffektivt bemötande då analysen av tillbud visar en koppling till personalens bemötande. Det har därför gjorts insatser i syfte att höja personalens kompetens samt skapa arbetslag som kan ge stöd åt nyanställda. Vidare har det konstaterats utmaningar i lokalernas beskaffenhet och för att kompensera för brist på rum har andra lösningar vidtagits. Till exempel har olika material för att göra avgränsningar i befintliga lokaler köpts in. Det har också gjorts insatser i syfte att tydligare koppla elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL) till kursinnehåll. Huvudmannen har också bidragit med medel och strukturella insatser. Till exempel genom att även gymnasiesärskolan får tillgång till en portal med kontaktuppgifter till möjliga APL-platser.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på en tillgänglig lärmiljö. Det finns ett väl utvecklat arbete för att ta emot elever som kommer från grundsärskolan. Utifrån ett årshjul sker detta arbete under större delen av året inför att eleverna ska börja i gymnasiesärskolan. Skolans personal inhämtar information om elevernas förutsättningar och behov och planerar elevgrupper och personalens organisation i syfte att skapa en tillgänglig lärmiljö. I planeringen tas hänsyn till såväl sociala som fysiska aspekter och det görs både organisatoriska och lokalmässiga anpassningar. I processen deltar såväl skolans personal, studie- och yrkesvägledare, arbetsterapeut och elevernas vårdnadshavare. Av observationer och besök framgår att det är en hög grad av individanpassning i verksamheten med god tillgång till tekniska hjälpmedel. Det framgår också av observationer och intervjuer att den pedagogiska miljön i hög grad är anpassad utifrån elevers olika behov till exempel genom individuellt anpassade arbetsplatser och tekniska hjälpmedel så som talknappar för att stödja eleverna i deras kommunikation. Rektorn beskriver också hur de löpande gör förändringar i organisationen och gör insatser i syfte att stärka den pedagogiska kompetensen hos personalen samt öka kunskapen om de olika tekniska hjälpmedel som finns.

Rektorn har organiserat verksamheten på ett sätt som möjliggör flexibla lösningar för eleverna att studera på en för dem anpassad nivå. Det finns till exempel elever som bytt från nationella- till individuella program men som har fortsatt att läsa vissa kurser enligt det nationella programmet. Det förs diskussioner om hur utbildningen kan anpassas till olika elever så att eleverna kan utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Lärarna berättar att de lyfter sådana frågor i arbetslaget och om det blir aktuellt med förändringar tas frågan vidare till rektorn. Rektorn berättar att det då görs kartläggningar och att elevhälsan involveras i arbetet.

Rektorn följer löpande upp behov av stöd och kompetensutveckling hos personalen och vidtar åtgärder. Rektorn berättar hur det kontinuerligt görs förändringar i organisationen för att bemanningen i de olika arbetslagen ska passa elevernas behov och för att personalen ska fungera stödjande för varandra. Det finns även samlad information för nyanställda att ta del av och enligt lärarna får nyanställda även en handledare/mentor. Genom organisationen med bland annat tvålärarsystem och olika forum så som kollegial handledning, ämnesområdesgrupper och möten för att sprida framgångsfaktorer skapar rektorn goda förutsättningar för personalen att få det stöd de behöver. Det framgår också av intervjuer och inskickat material att personal uppmuntras och ges förutsättningar att till exempel läsa till speciallärare med inriktning mot utvecklingsstörning. En stor del av personalen är också behörig och andra genomgår utbildning vid tiden för granskningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

4 kap. 1 a § gymnasieförordningen (2010:2039).

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1

Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4

Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är varierad och eleverna utmanas utifrån sin individuella nivå. I undervisningen ges eleverna ett aktivt lärarstöd med tydliga och anpassade instruktioner. Undervisningen görs tillgänglig för

eleverna genom anpassade hjälpmedel och stödjande strukturer. Personalen arbetar också på olika sätt för att skapa en bekant struktur och det ges goda förutsättningar för samverkan och interaktion mellan eleverna.

Varierad och stimulerande undervisning

Undervisningen är varierad och utmanande på en för eleverna lämplig nivå. Lärarna berättar att de arbetar med differentierad undervisning. Ett arbetsområde kan till exempel inledas med att läraren tar reda på vad eleverna kan för att utifrån det planera undervisningen och anpassa uppgifter för eleverna utifrån deras nivå. Lärarna anpassar nivån på den information eleverna får till sig men också på vilket sätt eleverna ska visa vad de kan. Under ett och samma lektionspass kan en elev arbeta med att klippa ut och sätta samman bilder om ett land samtidigt som en annan elev samlar in information och skriver en text om landet. Lärarna berättar att de skapar motivation genom att utgå från aktuella händelser eller elevernas intresse och eleverna ges möjlighet att vara med och påverka arbetsformer och innehåll. Skolinspektionens observationer stärker bilden av att eleverna får möta en variation av arbetsformer, uppgifter och arbetssätt. Till exempel framgår att lektioner ofta inleds med gemensamt arbete i grupp och att elever sedan arbetar individuellt. Vid en observation vid individuella program ges eleverna också möjligheten att själv välja mellan olika individuella uppgifter.

Undervisningen görs tillgänglig för eleverna genom tydliga instruktioner och ett aktivt lärarstöd. Scheman och annan information finns tillgänglig i klassrummen och utöver bildstöd berättar elevassistenterna att de också ger eleverna anpassat stöd, till exempel genom att direkt efter en genomgång gå till en elev och ge stöd för att eleven ska komma igång. Det används en mängd olika tekniska hjälpmedel för att underlätta för eleverna att förstå och genomföra övningar så som anpassade tangentbord, uppläsningstjänst och tidur. Lärarna berättar också att de använder elevernas mobiltelefoner på olika sätt för att ta kort, söka information på internet eller för att tydliggöra hur länge ett arbetsmoment ska pågå. Av observationer framgår också att elevassistenterna anpassar sitt stöd till eleverna både genom i vilken grad de hjälper eleverna att genomföra övningar men också genom att anpassa hur länge eleven ska arbeta med en uppgift. Av intervjuer med lärare och elevassistenter framgår att elevassistenterna på olika sätt får information om undervisningen av lärarna vilket skapar förutsättningar för dem att ge eleverna ett aktivt stöd. Till exempel beskriver elevassistenterna vid intervjun att de för diskussioner om hur de kan agera för att skapa en balans mellan att hjälpa eleven att genomföra uppgiften och att utmana eleven utan att det blir för svårt.

Strukturerad undervisning

Lärarna planerar och leder undervisningen så att det skapar en bekant struktur och tydlighet för eleverna. Lärarna berättar vid intervjun att de anpassar rutinerna för att skapa tydlighet och struktur utifrån gruppernas olika förutsättningar och behov. Till exempel inleds varje dag i vissa grupper utifrån en väl känd rutin med genomgång av dagens schema medan det i andra grupper inte görs då de inte har det behovet. Vidare framgår av intervjuer och observationer att lektionerna därefter ofta fortsätter med gemensamma övningar i gruppen innan eleverna avslutningsvis ofta arbetar med individuella övningar.

Eleverna ges goda förutsättningar att samarbeta och lära tillsammans samtidigt som uppgifter och arbetssätt individanpassas i hög grad. Som beskrivits ovan inleds ofta lektioner med gemensamma övningar i grupp. Av observationer framgår hur elevassistenter anpassar stödet till eleven så att alla elever kan delta i det gemensamma arbetet utifrån sina förutsättningar. Elevassistenterna berättar att personalen arbetar för att alla elever ska delta i gemensamma övningar och de arbetar aktivt för detta. Till exempel sätter personalen vid behov upp individuella mål för att alla elever ska kunna delta vid gruppövningar.

Lärarna konkretiserar på olika sätt syfte och mål med undervisningen för eleverna. För elever som läser individuella program utgår undervisningen från en gemensam planering som sträcker sig över fyra år. De teman som undervisningen är uppdelad i finns beskrivet i en karta som lärarna berättar att de använder för att tydliggöra för eleverna i vilket sammanhang de olika delarna av undervisningen hör hemma. Lärarna berättar vidare att de anpassar informationen om syfte och mål med undervisningen utifrån elevernas förutsättningar. I vissa grupper pratar lärarna om betygskriterier och vad som krävs för olika betyg medan de i andra grupper kopplar mål och syfte mer till nyttan eleverna kommer att ha av kunskaperna de får av undervisningen. Eleverna har också individuella mål som de arbetar med. För att skapa goda förutsättningar för lärande under det arbetsplatsförlagda lärandet finns en checklista som beskriver hur elever, samordnare och lärare ska förberedas inför APL. Lärarna kopplar också olika kursmål till elevernas APL utifrån arbetsplatsens förutsättningar och diskuterar detta med elev och handledare.

Lärarnas planering av undervisningen utgår från läroplanen och skolan arbetar aktivt för att stödja lärarna i detta. Bland annat har personalen arbetat tillsammans med att bryta ner det centrala innehållet i matriser för olika ämnen och ämnesområden. Lärare och elevassistenter samarbetar också kring planeringen av undervisningen i ett

gemensamt projekt och de pedagogiska planeringarna läggs numera in i skolans digitala system.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§, 18 kap. 2–3 och 19 a §§ skollagen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att ge eleverna förutsättningar till aktivt deltagande i samhällslivet och uppleva trygghet.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att skolan arbetar aktivt för att eleverna ska uppleva social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen. Skolan följer också upp och diskuterar elevers trygghet och utifrån personalens kunskap om elevernas trygghet identifieras behov av och genomförs både ett främjande och förebyggande arbete. Skolan arbetar också på olika sätt för att ge elever förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhället.

Trygghet i sociala sammanhang

Utbildningen utformas på ett sätt som skapar trygghet och stimulerar eleverna till social gemenskap utanför den egna gruppen. Av samtliga intervjuer och inskickat material framgår att skolan arbetar aktivt med att skapa förutsättningar för eleverna inom gymnasiesärskolan att mötas i olika sammanhang. Bland annat finns något som kallas kompisklass vilket innebär att eleverna ibland delas in i grupper med elever från olika klasser. På raster finns det ett café dit eleverna kan gå och personalen öppnar olika klassrum och erbjuder aktiviteter för alla elever i gymnasiesärskolan. Det finns flera körer på skolan som riktar sig både till elever på individuella- och nationella program. Dessa körer uppträder ibland tillsammans. Eleverna på programmet för estetiska verksamheter sätter också upp föreställningar som de framför för publik. Vid arbetet med föreställningar sker även samarbeten med elever från olika program på gymnasieskolan, exempelvis har elever på hantverksprogrammet hjälpt till med smink och hår inför föreställningarna. Lärarna berättar att det för vissa elever kan vara

förenat med visst obehag att möta andra. Personalen anpassar därför elevernas deltagande vid gemensamma aktiviteter och ökar utmaningen i små steg för att eleverna ska uppleva att de klarar av situationen. Det genomförs också vissa gemensamma aktiviteter med övriga elever på Berzeliuskolan men av intervjun med elevassistenter framgår att det sedan pandemin sker i liten utsträckning. Det har därför tagits initiativ från gymnasiesärskolan för att förbättra kontakten med övriga delar av skolan. Bland annat har elevkåren på Berzeliuskolan kontaktats för att utveckla kontakten mellan gymnasiesärskolan och gymnasieskolan.

Skolan följer upp elevernas situation kring trygghet och diskuterar den löpande i olika forum. Rektorn berättar att elevernas situation är en stående punkt på elevkonferenser och arbetslagsmöten. Det framgår av intervjuer med lärare och elever att de diskuterar elevernas trygghet på klass- och elevråd, att de gör trygghetsvandringar, genomför enkäter gällande trygghet samt att de har en trivselgrupp där eleverna kan ta upp olika saker kopplat till trivsel. Eleverna berättar vid intervjun att de trivs på skolan och känner sig trygga. Vidare berättar rektorn att kränkingsanmälningar och tillbud följs upp och analyseras. Det är ovanligt med kränkingsanmälningar men det sker många tillbud på gymnasiesärskolan. Rektorn har konstaterat samband mellan tillbud och personalens förståelse för elevernas förutsättningar och behov samt hur väl arbetet med lågaffektivt bemötande fungerar.

Skolan arbetar på olika sätt främjande och förebyggande. Av intervju med lärare framgår att det genomförs schemabrytande dagar om till exempel kärlek och hälsa. Skolpsykologen har också genomfört ett arbete med elever om trygghet på nätet vilket också har behandlats genom att externa aktörer har bjudits in till skolan. Mycket av det främjande och förebyggande arbetet beskrivs ske genom det dagliga arbetet. Exempelvis anpassar personalen gruppindelningar utifrån elevernas sociala förutsättningar och anpassar graden av deltagande vid gemensamma aktiviteter. Eleverna berättar också att de har trivselregler och att de för samtal om hur de ska vara en bra kompis.

Deltagande i samhällsliv

Skolan arbetar så att eleverna, utifrån sin förmåga, ges möjlighet att delta i aktiviteter som ger dem erfarenheter från samhälls- och arbetsliv under utbildningens gång. Det finns personal med ansvar för studie- och yrkesvägledningsfrågor vid individuella respektive nationella program. De ansvarar bland annat för arbetet med elevernas praktik och APL utifrån en arbetsplan. Elever som läser individuella program gör studiebesök och praktik vid daglig verksamhet. Samtliga elever på nationella program har 22 veckors APL och skolan har en tydlig plan för hur eleverna ska ges stöd under praktik och APL. Bland annat förbereds eleverna inför deras APL genom att diskutera

arbetsvillkor och personal från skolan besöker eleverna under deras praktik eller APL. Utformningen av elevers APL eller praktik anpassas utifrån elevens förutsättningar och lärarna berättar att elever kan ha med sig personal i olika omfattning. Inför elevens APL eller praktik förs dialog med elevens handledare och efteråt görs utvärderingar tillsammans med elev, handledare och lärare.

Skolan har ett strukturerat arbete för att ge eleverna en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier. Det finns en plan med tillhörande årshjul som kallas *År fyra-processen* som syftar till att hjälpa eleven i övergången till vidare studier eller yrkesliv. Det finns en plan för nationella- respektive individuella program och personalen med ansvar för studie- och yrkesvägledning har ett uttalat ansvar för arbetet vid respektive program. I arbetet ingår möten med Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknadscentrum, LSS, Habiliteringen och Försäkringskassan. Det finns också en arbetsterapeut som deltar i arbetet och det görs en plan för elevens väg ut mot yrkeslivet efter gymnasiesärskolan. Av intervjuer och inskickat material framgår vidare att personalen på olika sätt arbetar för att bemöta eleverna lika och ge alla elever samma förutsättningar oavsett könstillhörighet. Det framgår emellertid av samtliga intervjuer att det inte finns något uttalat gemensamt arbete eller förhållningssätt för hur skolan ska arbeta för att motverka att elevers studie- och yrkesval begränsas utifrån föreställningar om kvinnligt och manligt. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta att det framgår av läroplanen för gymnasiesärskolan att personalen ska informera och vägleda eleverna inför deras val av kurser, fortsatt utbildning och yrkesverksamhet och motverka sådana begränsningar i valet som grundar sig på föreställningar om kön och på social eller kulturell bakgrund. I anslutning till detta framhålls i Skolverkets allmänna råd om arbete med studie- och yrkesvägledning att rektorn därför behöver ha en strategi för hur ett sådant arbete kan bedrivas.

Skolan genomför aktiviteter som ger eleverna erfarenheter från samhällslivet och som gynnar deras förmåga att leva och verka i en digitaliserad vardag. Detta görs genom att skolan i hög utsträckning genomför studiebesök, resor och deltar vid mässor. Genom olika tekniska och digitala inslag i undervisningen gynnas elevernas förmåga att hantera en digitaliserad vardag. Lärarna berättar att det handlar om att använda datorer för att göra sökningar på internet och vardagliga sysslor som att göra utskrifter. Lärarna berättar också att de använder elevernas mobiltelefoner för att träna på sådant som att betala eller boka biljetter. Mobiltelefonerna används också i syfte att göra eleverna mer självständiga till exempel genom att sätta alarm för att hjälpa eleven att ha koll på olika tider. Personalen berättar också att de samtalar med eleverna om fördelar och faror med digital teknik och det har också gjorts insatser kring trygghet på nätet och sociala medier.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§, 18 kap. 2, 19 a och 20 §§ och 19 kap. 22–27 §§ skollagen.

8 kap. 22 a–22 c §§, 18 kap. 22–24 och 26–26 a §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att elevernas kunskapsutveckling följs upp och bedöms kontinuerligt utifrån ett brett underlag. Bedömningen ligger till grund för fortsatt planering och anpassning av undervisningen men också för att återkoppla till eleven. Vidare ges personalen goda förutsättningar att kontinuerligt samverka kring bedömningar och betygsättning i syfte att nå likvärdighet i bedömningsarbetet. Dessa förutsättningar ges i form av tid vid kontinuerliga möten samt vid gemensamma studiedagar.

Fortlöpande bedömning

Lärarna arbetar kontinuerligt med att följa upp och bedöma elevernas kunskapsutveckling. Av intervjuer med lärare framgår att de på olika sätt dokumenterar elevernas arbete och kunskapsutveckling. Till exempel används bilder och video för att dokumentera elevers arbete och lärarna genomför också tester och övningar flera gånger för att kunna göra jämförelser. Elevernas kunskapsutveckling återkopplas sedan till eleverna på ett anpassat sätt. Det görs till exempel genom dagböcker där elevernas arbete dokumenteras men också genom diskussioner med elever om betyg. Det finns också rutiner för hur handledare vid elevernas APL-platser ska dokumentera elevernas arbete utifrån elevens mål. Det framgår dock av intervjuer med lärare och rektorn att det varierar i vilken omfattning handledare dokumenterar elevernas arbete under deras APL och lärarna har därför i vissa fall kompletterande samtal med handledarna.

Lärare och elevassistenter för löpande dialog om elevers kunskapsutveckling och gör fortlöpande Anpassningar i undervisningen utifrån dessa. Lärarna beskriver vid intervjun att de utgår ifrån en grundplanering men att de sedan anpassar undervisningen utifrån eleverna. Utöver att lärarna anpassar det stöd som ges eleverna så som bildstöd berättar lärarna att de också anpassar tillvägagångssättet för hur eleverna ska få visa sina kunskaper. Till exempel väljer lärarna vilka grupper eleverna ska arbeta i vid diskussioner för att ge alla elever förutsättningar att få komma till tals. Elevassistenterna beskriver att de är delaktiga i att diskutera undervisningen med lärarna och på vilket sätt Anpassningar kan göras utifrån elevernas olika förutsättningar. Det finns avsatt tid för sådana diskussioner vid så kallade klassmöten och av intervjuer med lärare och elevassistenter framgår att arbetet med bedömning av elevers kunskaper och att anpassa undervisningen utifrån detta pågår kontinuerligt.

Samverkan

Samtliga lärare samverkar i arbetet med bedömning och betygssättning. Av intervjuer och inskickat material framgår att lärarna ges goda förutsättningar för detta. Samverkan sker kontinuerligt i vardagen genom organisationen kring varje klass med tvålärarsystem och elevassistenter. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår också att lärarna ges tid att samverka kring bedömning vid olika forum så som klassträffar, arbetslagsträffar och studiedagar. En gång per termin hålls också klasskonferenser då varje elev diskuteras tillsammans med elevhälsan. Vidare har både lärarna och elevassistenter getts utbildning och tid att diskutera värdeorden och i skolans planerade utvecklingsarbete ingår arbetet med betyg och bedömning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 18 kap. 3 § skollagen.

4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att huvudmannen följer upp utbildningens förutsättningar och genomförande på ett systematiskt och utförligt sätt och arbetar för att skapa goda förutsättningar för utbildningen. Vidare ger huvudmannen rektorn ett anpassat stöd för att möjliggöra utveckling av utbildningen utifrån skolenhetens behov.

Uppföljning och analys av verksamheten

Huvudmannen har en organisation och ett system för att samla in och analysera resultat från verksamheten som är systematiskt och långsiktigt. Arbetet utgår från huvudmannens plan för det systematiska kvalitetsarbetet där rutiner och ansvarsområden finns beskrivna. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen framgår att huvudmannen samlar in resultat för skolformen löpande och sammanställer dessa årligen gällande verksamhetens förutsättningar, genomförande och resultat. Till exempel följer huvudmannen upp antagningsstatistik, tillgång till lokaler och hjälpmedel samt personalens behov av fortbildning. Både förvaltningen och nämnden gör regelbundet besök i verksamheten vilket ger en inblick i verksamhetens genomförande och genom elevenkäter och statistik över antal kränkningar och klagomål får huvudmannen en uppfattning om tryggheten. Utifrån huvudmannens resultatsammanställning hålls resultatdialoger mellan huvudmannen och rektorn. Huvudmannen tar då upp eventuella avvikelser och trender som konstaterats utifrån statistiken och diskuterar eventuella orsaker med rektorn. Huvudmannens representanter beskriver att analysen av verksamheten sker tillsammans med rektorn då hen bäst kan svara på frågor om avvikelser och eventuella orsaker till dessa i verksamheten. Utifrån resultatdialogen skriver rektorn verksamhetens kvalitetsrapport enligt huvudmannens rutin för detta. I kvalitetsrapporten beskrivs verksamhetens resultat utifrån tidigare uppsatta mål vilket

i sin tur utgör grund för verksamhetsplanen och mål för nästkommande år. Av intervjuer med representanter för huvudmannen och rektorn framgår dock att de ser utvecklingsbehov i arbetet med uppföljning. De beskriver att utmaningen främst ligger i att gymnasiesärskolan i hög utsträckning är individbaserad och att det därför är svårt att dra generella slutsatser. Huvudmannens representanter beskriver att de i analyser utgår från de sammanställningar som finns men att de ser ett behov av att bredda materialet för att ytterligare kunna mäta kvaliteten i verksamheten. Utmaningen är som störst inom individuella program då de sammanställda resultaten snarare handlar om individers progression än om betyg. Även Skolinspektionen vill framhålla vikten av att huvudmannen breddar resultatuppföljningen. Genom ett bredare underlag för analys ges huvudmannen bättre förutsättningar att göra adekvata prioriteringar och insatser i syfte att öka kvaliteten i verksamheten.

Huvudmannen arbetar också långsiktigt och systematiskt för att skapa goda förutsättningar för utbildningen. Av intervjuer och inskickat material framgår att huvudmannen vidtar åtgärder utifrån de behov som framkommer i det systematiska kvalitetsarbetet men även utifrån ett mer långsiktigt perspektiv så som att öka personalens behörighet. Lärarna berättar vid intervjun att rektorn och huvudmannen uppmuntrar och stödjer personal som vill läsa in behörighet. Utifrån att resultaten av elevenkäten visar låga värden gällande elevers praktik på individuella program har rektorn och huvudmannen konstaterat behov av insatser. Huvudmannen har också tillsatt medel för arbetet med APL på nationella program utifrån ökade behov av stöd hos eleverna under det arbetsplatsförlagda lärandet. Huvudmannen har också skapat bättre förutsättningar för kontakt med arbetsplatser för APL genom att även gymnasiesärskolan får del av gymnasieskolans kontaktnät för APL. Vidare arbetar huvudmannen nu med att hitta lösningar gällande lokalfrågan för verksamheten då lokalerna är i stort behov av renovering.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen ger rektorn ett anpassat stöd i arbetet med att leda och utveckla utbildningen. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen framkommer att sakkunnig på förvaltningen träffar rektorn en gång i månaden och fungerar som stöd för gymnasiesärskolans ledning. Det finns också en enhetschef vid Berzeliussskolan som fungerar som ett stöd för rektorn i direkt operativa frågor. Rektorn får också stöd genom rektorsgrupper som träffas en gång i månaden. Rektorn träffar rektorn för kommunens andra gymnasiesärskola men även rektorer från andra gymnasieskolor i kommunen. Utöver dessa finns även andra forum där rektorn får stöd i sitt arbete, bland annat kring studie- och yrkesvägledning och specialpedagogiska frågor. Genom ett arbetssätt, kallat *skolutveckling från mitten*,

ges rektorn också möjlighet att samverka med andra rektorer utifrån behov som rektorn själv valt ut i den egna verksamheten. I arbetet med *skolutveckling från mitten* samt övriga forum så som resultatdialog beskriver huvudmannens representanter att de ger återkoppling till rektorn. Av intervju med rektorn framgår att huvudmannen uppmuntrar rektorerna vid de två gymnasiesärskolorna att samarbeta bland annat för att skapa en flexibel utbildning.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Eleonor Duvander

Beslutsfattare
Signerat av: Eleonor Duvander

X Daniel Nilsson

Föredragande
Signerat av: Daniel Nilsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Anders Berggren och undervisningsråd Malin Lundquist medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- 1 gruppintervju med elevassistenter.
- 1 gruppintervju med skolans elevhälsa.
- 1 intervju med rektor.
- 1 gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 7–10 mars 2023. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson, Anders Berggren och Malin Lundquist.

Gymnasiesärskolan Berzelius 3 i Linköpings kommun är lokaliserad till Berzeliuskolan. En del av verksamheten bedrivs i en lokal i närheten av skolan. Huvudman är Linköpings kommun. Gymnasiesärskolan omfattar två nationella program och individuella program. De nationella programmen är *samhälle, natur och språk* samt *estetiska verksamheter*.

Läsåret 2022/23 läser 16 elever nationella program och 56 elever individuella program. Enheten leds av en rektor och en biträdande rektor. Ansvarig nämnd är utbildningsnämnden.

Samtliga elever på nationella program läser i åldersblandade klasser enligt valt program. Eleverna från de två programmen läser vissa ämnen tillsammans. Även eleverna vid individuella program läser i åldersblandade grupper. Det förekommer att elever från individuella program läser kurser på nationella program.